

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
Ул. Стари шор 47, 22000 Сремска Митровица

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Тел:022/610-511

Тел/Факс:022/636-509

Жиро рачун: 840-209667-75

Evropska nedelja testiranja na HIV i hepatitisе

Ovogodišnji slogan Evropske nedelje testiranja je: Testiraj. Leči. Zaštiti.

Poruka Evropske nedelje testiranja:

“Testiranje je ključ u poznavanju nečijeg statusa, što bi na kraju trebalo da dovede do nege, lečenja, prevencije i poboljšanja kvaliteta života. Testiranje donosi znanje, koje može omogućiti ljudima da deluju i donose odluke, uz podršku i savete zdravstvenih radnika”

Testiranje na HIV je jedini način da se utvrdi da li je neko zaražen HIV-om, uzročnikom side i trebalo bi da bude sastavni deo brige o zdravlju svakog pojedinca, a posebno onih koji se rizično ponašaju.

Rano otkrivanje HIV infekcije omogućuje pravovremeno lečenje i očuvan kvalitet života osoba inficiranih HIV-om, zaštitu drugih osoba kao i sprečavanje prenošenja HIV-a sa majke na bebu. Takođe, pravovremeno savetovanje i testiranje na HIV omogućava osobama koje nisu inficirane HIV-om da tokom poverljivog razgovora sa kvalifikovanim savetnikom sagledaju i procene sopstvene rizike, tj. sopstveno rizično ponašanje i faktore koji tome doprinose, i da nauče kako da primene mere zaštite od HIV infekcije i drugih krvlju i polnim putem prenosivih infekcija.

Mreža zemalja sa niskom prevalencijom HIV infekcije u Evropi, organizovala je 2013. godine akciju pod nazivom „Evropska nedelja testiranja“, koja se organizuje i na teritoriji Republike Srbije i prethodi obeležavanju 1. decembra, Svetskog AIDS dana.

Evropska nedelja testiranja je međunarodna kampanja čiji je cilj da podstiče partnerske organizacije u zajednici, zdravstvene i političke institucije širom Evrope, da se na nedelju dana ujedine i intenziviraju napore u testiranju i promovisanju svesti o značaju i prednostima ranog testiranja na HIV i hepatitisе.

Jedan od specifičnih ciljeva i ovogodišnje kampanje je podizanje svesti o značaju testiranja i podsticanje ljudi na testiranje, podizanje svesti javnosti o prednostima rane dijagnoze i pravovremenog i što ranijeg započinjanja lečenja.

U znanju svog statusa na HIV, hepatitisе i druge SPI je moć i na osnovu tog znanja možemo delovati, preuzeti kontrolu i praviti izbore.

U današnje vreme postoje efikasni tretmani lečenja za HIV, hepatitisе i druge SPI, a studije pokazuju da ljudi koji se testiraju i kod kojih se rano otkrije infekcija imaju bolje zdravstvene rezultate nego oni koji čekaju.

Tokom testiranja klijentima se pruža mogućnost da postave pitanja i dobiju savet, a mogu dobiti i druge usluge podrške.

Bitan je podsticaj zdravstvenim radnicima da koriste integrisani pristup testiranju i ponude testiranje na HIV, hepatitisе i druge SPI, kao i upućivanje na druge usluge ako zdravstveni radnik proceni da ima potrebe (PrEP, programi smanjenja šteta, vakcinacija, socijalna podrška i drugo).

Značajno je da organizacije civilnog društva koje rade sa ključnim populacijama koje su u riziku od HIV-a i drugih SPI, razumeju njihove potrebe i obezbede paket usluga u svojim okvirima delatnosti i u skladu sa

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
Ул. Стари шор 47, 22000 Сремска Митровица

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Тел: 022/610-511

Тел/Факс: 022/636-509

Жиро рачун: 840-209667-75

potrebama klijenata i ukoliko su u mogućnosti upućuju dalje na lečenje i negu. Bitno je i deljenje informacija kao i edukacija zbog osnaživanja i sticanja znanja zbog borbe protiv dezinformacija i stigme.

Evropska nedelja testiranja se ove godine obeležava već deseti put, a od 2015. godine aktivnosti su proširene i na hepatitis. Hepatitis B i C su česti među osobama koje su u riziku i među onima koji žive sa HIV-om, jer se ovi virusi prenose istim putevima zaražavanja kako se prenosi i HIV - putem injektiranja droga i seksualnog odnosa bez kondoma.

I ove godine, Zavod za javno zdravlje Sremska Mitrovica se pridružio kampanji obeležavanja Evropske nedelje testiranja i obezbedio kontinuirano pružanje usluga savetovanja i testiranja u zajednici.

Ključne poruke ljudima kojima je potrebnio testiranje:

Znanje je moć! Poznavanje vašeg statusa omogućava vam da delujete na osnovu tog znanja i preuzmete kontrolu i pravite izbore.

Danas postoje efikasni tretmani za HIV, hepatitis i SPI. Studije pokazuju da ljudi koji se testiraju i kod kojih je ranije postavljena dijagnoza imaju bolje rezultate od onih koji čekaju i oklevaju sa testiranjem.

Usluge testiranja pružaju mogućnost postavljanja pitanja, dobijanja saveta i pružaja pomoći i drugih ustanova iz mreže- sistema podrške.

Ključne populacije za testiranje na HIV

U pogledu toga ko treba da se testira na HIV, ključne populacije sa većim rizikom u Evropi variraju od zemlje do zemlje, ali uopšteno uključuju:

Muškarce koji imaju seks sa muškarcima

Injektirajuće korisnike droga

Seksualne radnike/radnice

Migrante (uključujući osobe poreklom iz zemalja sa visokom prevalencijom) i mobilne populacije

Trans osobe

Zatvorenike (osobe na izdržavanju zatvorskih sankcija)

Ključne populacije za testiranje na hepatitis

Ključne populacije sa povećanim rizikom od zaražavanja virusnim hepatitisima su iste kao i kod HIV-a. Osim njih u grupe sa povećanim rizikom spadaju i :

Osobe na dugotrajnoj hemodijalizi

Osobe koje su primale krv, krvne proizvode ili organe u periodu pre nego što je skrining na hepatitis C bio dostupan

Zdravstveni radnici.

U savetovaštu Zavoda za javno zdravlje Sremska Mitrovica, dobrovoljno poverljivo savetovanje i testiranje će nastaviti da se kontinuirano odvija tokom cele godine, svakog radnog dana od 7 do 14 časova.

Podsećamo da je i savetovanje i testiranje na HIV, virusne hepatitis i sifilis poverljivo, anonimno i besplatno.

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
Ул. Стари шор 47, 22000 Сремска Митровица

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Тел: **022/610-511**

Тел/Факс: **022/636-509**

Жиро рачун: **840-209667-75**

Nisu potrebni ni zdravstvena knjižica, niti uput lekara.

Koristimo i ovu priliku da pozovemo sve zainteresovane osobe koje su bile u riziku/ situaciji da se zaraze HIV-om da dođu u Savetovalište za HIV/AIDS Centra za kontrolu i prevenciju bolesti.

Na kraju, podsećamo još jednom da je i savetovanje i testiranje na HIV i virusne hepatitise anonimno i besplatno, pri čemu klijentima nisu potrebni ni zdravstvena knjižica niti neka druga legitimacija, a ni uput lekara.

Za sve dodatne informacije molimo Vas da se obratite na telefon 022/610-511 ili na mejl: epidemiologijasm@gmail.com.